

MAKALE AYRINTILARI

Türkçe Başlığı

İş Sağlığı ve Güvenliği Dersi Alan Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu Öğrencilerinin Kesici Delici Tıbbi Alet Güvenli Kullanımı ve Atık Yönetimine Yönelik Farkındalıklarının İncelenmesi

İngilizce Başlığı

Investigation of Awareness Regarding the Safe Use of Sharps and Waste Management among Health Services Vocational School Students Taking an Occupational Health and Safety Course

Türkçe Özet

Bu araştırmanın amacı, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin kesici-delici alet yaralanmaları ve tıbbi atık yönetimi konusundaki farkındalık, bilgi ve tutum düzeylerini incelemektir. Tanımlayıcı-kesitsel tipte yürütülen çalışma, 2024 yılında bir üniversitenin sağlık programlarında öğrenim gören 238 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Veriler, sosyo-demografik form, Kesici-Delici Aletleri Güvenli Kullanım Tutum Ölçeği ve Atık Yönetimi Bilinci Anketi ile toplanmıştır. İstatistiksel analizlerde ki-kare (χ^2), Kruskal-Wallis, Dunn post-hoc ve korelasyon testleri kullanılmıştır. Katılımcıların %38,2'si en az bir kez kesici-delici alet yaralanması yaşamıştır. Yaralanmalar çoğunlukla enjektör iğnesi ve ampul kırılması sırasında meydana gelmiştir. Atık yönetimi farkındalığı orta düzeyde bulunmuş, özellikle Tıbbi Laboratuvar öğrencilerinin puanları diğer programlardan anlamlı biçimde düşük saptanmıştır ($p<0,001$). Sınıf, barınma durumu ve yaralanma sıklığı da farkındalık puanları üzerinde anlamlı farklılık yaratmıştır. Bulgular, öğrencilerin iş sağlığı ve güvenliği farkındalığının geliştirilmesi gerektiğini göstermektedir. Özellikle uygulamalı eğitimlerin ve raporlama süreçlerinin güçlendirilmesi, güvenli davranışların artırılması açısından önem taşımaktadır. Bu bulgular, öğrenci eğitim programlarında atık yönetimi ve güvenli kullanım konularında uygulamalı modüllerin artırılmasını gerektirmektedir.

İngilizce Özet

The aim of this study was to examine the awareness, knowledge, and attitudes of Vocational School of Health Services students regarding sharp injuries and medical waste management. This descriptive cross-sectional study was conducted in 2024 with 238 students enrolled in health programs at a university. Data was collected using a socio-demographic form, the Attitude Scale for Safe Use of Sharp Instruments, and the Waste Management Awareness Questionnaire. Statistical analyses included chi-square, Kruskal-Wallis, Dunn post-hoc, and correlation tests. A total of 38.2% of the participants reported experiencing at least one sharp instrument injury, mostly during syringe handling and ampoule breakage. Waste management awareness was found to be at a moderate level, with significantly lower scores among Medical Laboratory students compared to other programs ($p<0.001$). Class level, housing status, and frequency of injuries were also associated with significant differences in awareness scores. The findings highlight the necessity of enhancing occupational health and safety awareness among students. Strengthening practical training and improving reporting systems are essential for promoting safe behaviors. These findings necessitate the inclusion of more applied modules on waste management and safe use in student training programs.

Türkçe Anahtar Kelimeleri

Farkındalık, iş sağlığı ve güvenliği, kesici-delici alet yaralanmaları, tıbbi atık yönetimi

İngilizce Anahtar Kelimeleri

Awareness, occupational health and safety, needle-stick and sharp injuries, medical waste management

Makalenin Yazarı

Gökay TAŞKAYA